

1. КРАТКО ОПИСАНИЕ НА СТОПАНИСВАНАТА ТЕРИТОРИЯ

ТП Държавно горско стопанство „Асеновград“ е териториално поделение към „Южноцентрално държавно предприятие- гр. Смолян“, създадено на основание Закона за горите през месец юни- 2011 г., със седалище и адрес на управление гр. Асеновград, общ. Асеновград, обл. Пловдив.

ДГС „Асеновград“ се намира в югоизточната част на Пловдивска област, върху територията на общините Асеновград и Садово. На север граничи с ТП ДЛС „Тракия“; на изток с ТП ДГС „Първомай“; на юг с ТП ДЛС „Кормисош“, ТП ДГС „Славейно“, ТП ДГС „Хвойна“; на югоизток с ТП ДГС „Кърджали“; на запад и северозапад с ТП ДГС „Пловдив“. Територията на ТП ДГС Асеновград обхваща горите и горските територии в землищата на гр. Асеновград и гр.Садово и селата Косово, Наречен, Бачково, Лясково, Горни Воден, Долни Воден, Мулдава, Козаново, Боянци, Златовръх, Избеглии, Конуш, Патриарх Евтимово, Нови извор, Стоево, Червен, Долнослав, Горнослав, Добростан, Орешец, Тополово, Новаково, Узуново, Три могили, Бор, Сини връх, Врата, Мостово, Чешнегирово, Поповица, Селци, Христо Милево, Богданица, Ахматово, Болярци, Катунца, Караджово, Моминско, Кочево.

В административно отношение ДГС „Асеновград“ се числи към Регионална дирекция по горите - гр. Пловдив

Площта на ДГС „Асеновград“ е 29997,0 ха, от нея 26419,3 ха (88,1%) е залесена; 62,2 ха (0,2%) е незалесена, подлежаща на залесяване и 3515,5 ха (11,7%) е недървопроизводителна горска площ.

2.ФИЗИКО-ГЕОГРАФСКИ АСПЕКТИ НА СТОПАНИСВАНАТА ТЕРИТОРИЯ

РЕЛЕФ

ТП ДГС „Асеновград“ се намира в южната част на Горнотракийската низина, като на юг обхваща северните склонове на Родопите - северните дялове на Чернатица и Преспа. На север достига до река Марица.

По-голямата част от стопанството има типичен планински характер - предимно нископланински и само в южните райони - среднопланински. Релефът е твърде разнообразен. Главни определящи била в района са следните:

„ Белочерковски връх – Черни връх - „Св.Илия“ - м.”Пържинака“ - м.”Баба“ е най-мощното възвишение в района. Характеризира се с голямата си дължина и денивелация във височина (Белочерковски връх - 1646 м н.в.; най-високата точка е в отдел 174 д - 1600 м н.в.). От това било се спускат множество второстепенни била, по-големи от които са: Черни връх - м.”Добревица“; м.”Домът“; м.”Киселицата“; м.”Пържинака“ ; м.”Живака“ и други.

Другото голямо било е м.”Червената стена“ - м.”Безово“ - м.”Гонда вода“ - м.”Юрпанка“ - водослива на река Асеница.

Югозападно от гр.Асеновград релефът се определя от билото м.”Пещерка“ (902 м н.в.) - м.”Равдин“ - Асенова крепост.

В югоизточната част на стопанството по посока към резервата „Червената стена“ се спуска друго релефоопределящо било - вододелът на река Сушица и по-малките реки

по най-северните склонове на Родопите, спускащи се към Тракийското поле. По него се намират: Черни връх, м. "Шилески камък", хижа "Марциганица" и други.

Билата са полегати, широки, заоблени - лесно проходимы, доловете и реките дълбоко врязани, а склоновете към тях са много стръмни до урвести, което прави релефа трудно достъпен.

В северната част на стопанството горите са крайречни - покрай река Марица, а тези разположени из Горно-Тракийската низина имат равнинен характер с надморски височини около 200-250 м. Най-ниската точка - 125 м н.в. е речното корито на река Марица, отдел 5, където реката напуска района на стопанството.

Преобладаващите надморски височини са от 600 м до 1100 м, а средната е 850 м н.в.

Разпределението на дървопроизводителната площ на ТП ДГС Асеновград по средна надморска височина е дадено в таблица 1, по наклон на терена в таблица 2 и по изложение в таблица 3.

Таблица 1

Разпределение на дървопроизводителната площ на ТП ДГС Асеновград по средна надморска височина

надморска височина в м.	1-300	301-600	601-900	901-1200	1201-1600	Всичко
Площ, ха	2396,9	4413,9	10394,5	6632,7	2643,5	26481,5
%	9,0	16,7	39,3	25,1	9,9	100

Таблица 2

Разпределение на дървопроизводителната площ на ТП ДГС Асеновград по наклон на терена в градуси

Степен на наклон °	Равно 0-4	Полегато 5-10	Наклонено 11-20	Стръмно 21-30	Мн. стръмно над 30	Общо
Площ, ха	873,8	907,2	3054,6	9756,3	11889,6	26481,5
%	3,3	3,4	11,5	36,9	44,9	100

Таблица 3

Разпределение на дървопроизводителната площ на ТП ДГС Асеновград по изложение на терена

Изложение	север	си	сз	изток	сенчест и	юи	юз	запад	юг	припечни	общо
Площ, ha	4178,6	5590,2	3936,3	3165,3	16870,4	3145,4	2113,6	2336,0	2016,1	9611,1	26481,5
%	15,8	21,1	14,9	11,9	63,7	11,9	8,0	8,8	7,6	36,3	100

ПОЧВИ

На територията на стопанството преобладават среднодълбоките 49,6 % и плитките – 25,6 % почви от дървопроизводителната площ. Дълбоките заемат 21,5 %, твърде плитките – 2,5 %, а много дълбоките едва 0,8 % от дървопроизводителната площ на стопанството.

Най-голямо разпространение имат кафявите горски почви, общо 13980,3 ха – 52,9% (в т.ч. кафява тъмна – 3193,2 хектара – 12,1 %; кафява преходна – 5874,5 ха – 22,2%; кафява светла – 4912,6 ха – 18,6%), следвани от канелени горски излужени почви – 8709,2 ха – 32,9%, хумусно-карбонатни – 3204,7 ха – 12,1%; алувиални почви – 259,7 ха – 1,0 % (в т.ч. алувиална – 31,5 ха – 0,1%; алувиално-ливадна – 228,2 ха – 0,9%; алувиално-делувиална – 9,9 ха). Най-малко разпространение имат ливадно блатните почви – 1,5 ха от дървопроизводителната площ

ГЕОЛОЖКИ СТРОЕЖ И ПЕТРОГРАФСКИ СЪСТАВ

Според тектонското райониране на България – проф. Е. Бончев, районът на ДГС “Асеновград” попада в тектонска област Средногорие – поречието на река Марица, а по-голямата част в Родопската тектонска област.

В района се срещат три основни типа скали – седиментни, метаморфни и вулканични. Пространственото им разпространение е дадено в приложената към проекта карта на геоложките формации.

Характерът на основните скали оказват съществено влияние за формирането на почви с различен механичен състав и различна запасеност с хранителни вещества и минерални соли. Това разнообразие на почвите по типове и богатство, в комплекс с различните показатели на релефа, способстват за формирането на различни типове месторастения

КЛИМАТИЧНИ УСЛОВИЯ

Района на ДГС “Асеновград” попада в Европейско – континенталната климатична област, Преходно – континенталната климатична подобласт. Съобразно надморската височина територията на стопанството попада в климатичния район на Източна Средна България (поречието на река Марица и равнинните ниски части) с най-близка метеорологична станция в гр. Садово; в Севернородопския нископланински

климатичен район (по-високите части, южно от град Асеновград и по дефилето на река Чая) с най-близка метеорологична станция в град Асеновград и в Планинския климатичен район, среднопланинската част (най-високите части от 1000-2000 м н.в.) с най-близка метеорологична станция в с.Бойково (извън стопанството)

ТЕМПЕРАТУРЕН И ВАЛЕЖЕН РЕЖИМ. ВОДНИ РЕСУРСИ

Най-ниската средна месечна температура на въздуха е през м.януари и за отделните райони е в границите от $-1,6^{\circ}\text{C}$ до $+0,8^{\circ}\text{C}$, а най-високата е през м.юли и е от $+17,9^{\circ}\text{C}$ до $+23,6^{\circ}\text{C}$. Средната годишна температура варира в границите от $+8,4^{\circ}\text{C}$ до $+12,7^{\circ}\text{C}$. Това характеризира сравнително топла зима и горещо лято за по-голямата част от стопанството.

За подпояса на крайречните и лонгозни гори и равнинно-хълмистите дъбови гори вегетационния период е 208 дни, за подпояса на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори и подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела е 184 дни, за подпояса на среднопланинските гори от бук, ела и смърч, този период е 161 дни.

Сезонното разпределение на валежите има пролетно-летен максимум и зимен минимум. Най-много валежи падат през месеците юни и май, а най-малко - през септември и август.

Годишната сума на валежите се движи от 480-550 мм за ниските и до 960 мм за по-високите части на стопанството.

Най-голямото водно течение в района на стопанството е река Марица. Тя служи за северна граница в продължение на около 20 км, речното и корито е стабилно, с ширина от 80 до 200 метра, на места до 350 м, с брегове - високи 1,0 – 1,5 м, сравнително устойчиви на подравяне и отнасяне. Поради периодичните прииждания на реката, с оглед защитата на обработваемите площи, е изградена дига почти по цялата и дължина. Разстоянието между дигата и брега е различно, в зависимост от особеностите на терена (50-180 м).

Всички водни течения в района са десни притоци на река Марица, от които с най-голямо значение е река Чая (р. Чепеларска или р. Асеница). Тя води началото си в района на седловината Рожен, тече в северна посока, преминава през териториите на ДГС “Чепеларе” и ДГС “Хвойна”, и близо до курортно селище Нареченски бани, навлиза в територията на лесничейството. Реката е пълноводна с постоянно водно течение, но с променлив дебит.

Други по-големи водни течения са река Черкезица, река Сушица, Тополовска и Банска (в средното течение р. Липовска, а по-долу р. Мечка). Всичките се спускат в Тракийското поле и се вливат в река Марица

3.ОПИСАНИЕ НА ДЪРВЕСНИТЕ И НЕДЪРВЕСНИТЕ РЕСУРСИ

ДЪРВЕСНИ РЕСУРСИ

Съобразно надморската височина територията на стопанството попада в Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори и в Среднопланинския пояс на горите от бук и иглолистни.

В зависимост от местоположението, надморската височина и хидроложките условия, районът попада в следните подпояси:

- подпояс на крайречните и лонгозни гори горите по поречието на река Марица;
- подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори – отнесени са горите с надморска височина до около 500 метра;
- подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори - горите с надморска височина 500-700 метра;
- подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела – гори с надморска височина 700-1200 метра;
- подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч – отнесени са горите с надморска височина 1200 м и нагоре.

В подпояса на крайречните и лонгозни гори дървесната растителност е представена от клонове тополи И-214, Вернирубенс и естествени насаждения от бяла топола, както и създадени култури главно с брегозащитна цел.

В подпояса на Равнинно-хълмистите дъбови гори и в подпояса на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори естествената дървесна растителност е главно от зимен дъб, благун, келяв габър и други, които образуват чисти и смесени издънкови насаждения. След реконструкция и на голите площи са създадени култури от черен и бял бор и по-ограничено от акация.

В подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела естествената растителност е главно от зимен дъб и бук, образуващи предимно чисти и смесени насаждения. На места след реконструкции и на голи площи са създадени култури от бял и черен бор.

В подпояса на среднопланинските гори от бук, ела и смърч естествената растителност е представена от бял бор и бук, образуващи предимно чисти насаждения.

В резултат на природните условия и човешката дейност в района се срещат естествено следните дървесни и храстови видове: бук, зимен дъб, благун, бял бор, ела, черен бор, габър, трепетлика, явор, клен, шестил, бреза, липа, череша, мъждрян, воден габър, киселица, круша, тис, хвойна, дрян, глог, трънка, смрадлика, люляк, птиче грозде, терпентинов кукуч и други, както и изкуствено внесените дуглазка, кедър, И-214, Вернирубенс и други.

ВЪЗБНОВЯВАНЕ И ЗАЛЕСЯВАНЕ

Налице са сравнително добри възможности за естествено възобновяване на основните за района на стопанството дървесни видове.

В перспектива естественото възобновяване се запазва като основен метод за възобновяване.

Залесяванията в района на стопанството имат дългогодишна традиция. Сравнително по-масови залесявания започват след 1960 година.

В резултат на широкомащабните залесителни мероприятия са създадени големи комплекси от иглолистни култури, които са преобработили облика на някогашните голи ерозиранни терени или заклеявели насаждения.

НЕДЪРВЕСНИ РЕСУРСИ

ПАША

От страничните ползвания най-важно за местното население е пашата на едър и дребен добитък. По лесоустройствен проект средногодишно е била предвидена паша върху 13847,4 ха.

Върху разрешената за паша площ са е било предвидено да бъдат допускани 11539 броя едър и 57888 броя дребен добитък. Не е допускана паша на по-голям брой добитък от допустимия за разрешената площ за всяка отделна година от ревизионния период.

4.ЦЕЛИ ПРИ СТОПАНИСВАНЕ НА ГОРАТА

Основната цел при стопанисването на гората е увеличаването ѝ и подобряване на нейните защитни, водоохранни и рекреационни функции.

Предметът на действие на поделението е

- изпълнение на ЛУП от 2010 г за горските територии държавно собственост
- изпълнение на поддържащи и/ или възстановителни дейности в горски територии държавна собственост, предвидени в плановете за управление на защитените територии.
- Организиране и провеждане на мероприятия по защита на горските територии- държавна собственост
- Организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия
- Поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях.
- Опазване на горските територии държавна собственост
- Предоставяне и извършване на обществени услуги.

5. ПОЛЗВАНЕ ЗА ПЕРИОДА НА ЛУП / ГСП / , ГОДИШНО ПОЛЗВАНЕ И ОБОСНОВКА ЗА ОБЕМА НА ГОДИШНОТО ПОЛЗВАНЕ

СЕЧИ

През настоящото десетилетие в насажденията и културите на територията на дейност на ТП”ДГС-Асеновград” е проектирано да се водят сечи върху площ от 10 945 ха, като по видове сечи сечта се разпределя , както следва :

Възобновителни сечи	4872,2 ха	44,5 %
Отгледни сечи	5604,9 ха	51,2 %
Санитарни сечи	423,3 ха	3,9 %
Технически сечи /голи сечи за ловностопански и ПП мероприятия /	44,6 ха	0,4 %
Всичко	10945,0 ха	100,00 %

При това устройство в голяма степен е дадено предимство на сечите с естествено възобновяване, които са най-целесъобразни от лесовъдска гледна точка и отговарят най-пълно на състоянието и възобновителните възможности на насажденията.

Гола сеч е основна за изпълнението на ловностопанските и противопожарни мероприятия

С отгледните сечи се цели регулиране състава на горските екосистеми, подобряване на състоянието им и увеличаване в перспектива качеството и количеството на продукцията на дървесина от единица площ.

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РАЗМЕРА НА ГОДИШНОТО ГЛАВНО ПОЛЗВАНЕ

Общият размер на ползването от възобновителни сечи възлиза на 197 725 куб.м стояща маса без клони. То ще се реализира от зрелите насаждения в следните стопански класове: Бялборов СрН; Буков В; Буков Ср; Широколистен високостъблен; Тополов; Буков ВП; Буков СрНП; Благунов СрНП; Зимендъбов СрНП; Нискостъблен; Акациев, както и в групата гори със специални функции.

От посочените по-горе стопански класове за Бялборовия средно и нискобонитетен, Буков Високобонитетен, Буков Среднобонитетен, ползването е установено чрез анализ на изчислените сечища по възприетите формулни методи.

В групата гори със специални функции ползването е по състояние, но е проконтролирано по формулните методи за следните стопански класове: Черборовия високобонитетен, Черборовия средно и нискобонитетен и Еловия средно и нискобонитетен, Буков Високобонитетен, Буков Среднобонитетен.

При обща площ за извеждане на отгледни сечи (площно сечище от отгледни сечи) за десетилетието в размер на 5604,9 ха, размерът на годишното площно сечище от отгледни сечи е 560,5 ха

По ЛУП от 2010 г. средногодишното ползване от ГТ държавна собственост на ТП „ДГС – Асеновград” е с площ от 1095 ха, стояща маса - 46508 м³, лежаща маса - 37260 м³, в това число ползването от възможно достъпните басейни е с площ 702 ха и в размер на 29561м³ стояща маса и 23407 м³ лежаща маса, а от временно недостъпните басейни площта е 393 ха с 16947м³ стояща маса и 13853 м³ лежаща маса, т.е. 36% от средногодишното ползване по площ и запас е във временно недостъпни басейни.

6. ЗАЛЕСЯВАНЕ

В района на дейност на ДГС-Асеновград начинът на възобновяване на зрелите насаждения е определен конкретно за всяко насаждение от държавните гори в зависимост от типа месторастене, възобновителната му способност, бъдещия целеви състав, водените до сега мероприятия и предвидените такива, и не на последно място целесъобразността от икономическа гледна точка.

В горите с основно дървопроизводителни и средообразуващи функции, залесяването ще има предимно дървопроизводителна цел.

В горите със специални функции, залесяването е проектирано с оглед увеличение защитно-водоохранните, водорегулиращите и здравно-украсните функции, както и естетичното оформяне на насажденията в зависимост от съответната им функция.

Естественото възобновяване е възприето, като основен метод в зрелите насаждения от всички стопански класове и горите със специални функции. Издънково ще се възобновяват само акациеви и издънкови насаждения от нискостъблени стопански клас.

Мероприятията по възобновяването и залесяването са проектирани съгласно установените типове горски месторастения. Взети са в предвид и насоките на стопанисване на отделните стопански класове, досегашния опит на стопанството, указанията и насоките, дадени от НУГ при МЗГ.

При избора на дървесните видове за залесяване са взети в предвид условията на месторастенето и определения бъдещ състав на конкретното насаждение, голина, сечище и пожарище, екологичната и стопанска цел на всеки подотдел. Дървесният вид за залесяване е указан в оптималния бъдещ състав за всяко едно насаждение.

Проектираните залесявания са съобразени с оптималния бъдещ състав за типа горско месторастене, определен конкретно за всеки подотдел.

Общо за десетилетието в ДГС “Асеновград” е предвидено да се залесят 75,5 ха, както следва :

След гола сеч	25,8 ха	34,2 %
Ново залесяване	49,7 ха	65,8 %
Всичко :	75,5 ха	100,0 %

С **бял бор** е предвидено да се залесява върху 0,2 ха – пожарище в подотдел 153:м

С **благун** е предвидено да се залесява върху 1,8 ха ново залесяване.

С **тополи** е предвидено да се залесява върху площ от 61,8 ха (81,8%). Ще се залесява след извеждане на гола сеч в зрели тополови насаждения и ново залесяване на голини и сечища от 36,0 ха.

От останалите широколистни дървесни видове, предвидени за залесяване, сравнително по-голямо участие има източния чинар – 11,7 ха (15,5%). Предвидено е да се извърши почвоподготовка ръчни тераси на 0,2 ха (0,3%) редуцирана площ. Те са предвидени на стръмни терени, на плитки и каменливи почви. Общата площ на механизирания почвоподготовка е 75,3 ха (99,7%).

Тъй като на една голяма част от площите, върху които ще се създават горски култури (след гола сеч, ново залесяване) съществуват условия за буйно развитие на плевелна растителност, те трябва редовно да се окопават. Броят на ежегодните окопавания е в зависимост от количеството на появилата се плевелна растителност, но ориентировъчно едногодишните култури трябва да се окопават три пъти през вегетационния период, двугодишните - два пъти и тригодишните - един път.

7. СТРАНИЧНИ ПОЛЗВАНИЯ

- **Паша** се разрешава на добитък само в отделни насаждения в групата гори и земи с основно дървопроизводителни и средообразуващи функции. Съгласно изработените проекти за паша общо за стопанството, разрешената площ за паша на едър и дребен добитък е 12 768,0 ха. Върху тази площ могат да пашуват съответно 11 882 броя едър или 48 381 броя дребен добитък, или комбинация от тях. Блоковете за паша са направени по землища, като за всеки ГСУ е направен отделен проект за паша. Числеността на селскостопанските животни, допускани на паша в горите и земите от горския фонд, се определя според производителността, състоянието на пасищните участъци и тревната покривка при спазване на следните нормативи за:

1. високостеблени гори - за глава едър добитък минимум 12 дка, а за овца или свиня - минимум 2,5 дка;
 2. издънкови гори - за глава едър добитък минимум 10 дка, а за овца или свиня - минимум 2 дка;
 3. високопланински и горски пасища - за глава едър добитък минимум 2 дка, а за овца или свиня - минимум 0,5 дка;
 4. в насаждения за гола сеч с последващо изкуствено възобновяване - за коза 12 дка.
- Пашата на кози се допуска само със самостоятелни стада.

- **Добив на сено** не се предвижда от наличните поляни и ливади в горския фонд.

- Добив на горски плодове

Предвиждания за конкретни количества трудно могат да се направят, защото тяхното развитие, плодосенене и период на узряване зависи от конкретните климатични условия през отделните години, конкретни количества могат да се предвидят ако се разполага с данни за добивани количества през отделните години на минали периоди.

В стопанството не разполага с данни конкретно за отделните години, и е невъзможно да се предвидят добиви.

Добив на горски плодове, лечебни растения и диворастващи гъби не се залага.

8.ЛОВНО СТОПАНСТВО

Общата ловностопанска площ в района на дейност на стопанството е 72 561,9 ха, от които горска територия/ ГТ/ – 25 872,7 ха и земеделска територия / ЗТ/- 46 679,2 ха. От общата площ 69 420,9 ха е дивечопригодна.

Тази площ е разделена на ловностопански райони съгласно Заповеди на МЗГ РД 46-1464/14.08.2001 г. и РД 49-122/28.08.2002 г.

Дивечовъдният участък на ДГС-Асеновград е разделен на два ловностопански комплекса / ЛСК/- “Тополово” и “40-те извора”, които от своя страна са разделени на ловища, според вида на обитаващия дивеч.

ЛСК “Тополово” с обща площ от 2 954,7 ха, от които 2 854,8 ха ГТ и 99,9 ха ЗТ е разделен на : ловище “Тополово”, ловище “Новаково” и ОП “ Сини връх “

ЛСК - “40-те извора”- ловище “ Язовира” и ОП “ 40-те извора “

Ловностопанските райони са 34 и са разделени в две ловно рибарски дружества , както следва : ЛРД “ Сокол-Асеновград” – Асеновград с 27 ЛСР , а именно : Асеновград – I ; Асеновград – II; Асеновград – III; “ Бачково”; “Болярци “ ; Добростан”; “ Долни воден “ ; “ Долнослав”; Златовръх”; “Избегли” ; “ Караджово” ; “ Козаново” ; “ Конуш”; “ Кочево” ; “ Леново” ; “Мостово”; “ Нар.бани – I “; “ Нар.бани – II” ; “ Новаково” ; “Нови извор” ; “Орешец”; “Патриарх Евтимово”; “Садово”;“Топо-ловово”; “ Три могили” ; “ Узуново”; “Червен” и ЛРД”Марица” гр. Първомай” със 7 ЛСР, а именно: “Ахматово”; “Богданица”; “Катуница” ; “ Хр.Милево”; “ Поповица” “ Селци” ; “Чешнегирово” . Ловностопанските мероприятия са разработени подробно в самостоятелен том на ЛУП.

9. СГРАДО И ПЪТНО СТРОИТЕЛСТВО

- **Сгради** - За по- правилното стопанисване и управление на стопанството е необходимо да бъдат построени сгради на горскостопанските участъци “Нареченски бани”, “Орешец” и “Тополово” в съответните населени места, заслони за стационарни наблюдателни пунктове за организиране наблюдение през пожароопасния сезон и др.

Поради влошените икономически условия, предвидените такива през миналото десетилетие не са изпълнени, през настоящото десетилетие не са предвидени такива.

Стопанството се нуждае от ремонт на административната сграда. Подробни разчети следва да бъдат направени от специалисти.

- Пътно строителство - Общо през изминалото десетилетие е било предвидено да се направят нови автомобилни пътища с обща дължина 102,5 км. Освен това при сечите е трябвало да бъдат прокарвани трупчийски и тракторни пътища. Ремонт на пътища е било предвидено от м."Еменица" до м."Шипча", с обща дължина 3,0 км.

През настоящото десетилетие се предвижда да бъдат реализирани проектираните през миналото десетилетие горски пътища както следва:

- Горски път Могилите – Преспата, с обща дължина 9 км. Обслужващ отделите 17 до 23 включително с общ запас 60600 куб.м. Необходимите за това средства са в размер на 1183986 лв.

- Горски път Рупска черква, с обща дължина 1,711 км. Обслужващ отдел 226 със общ запас 12970 куб.м. Необходими средства – 74162 лв.

За усвояване на дървесната маса в ГСУ "Тополово" е предвидено да се изгради 8,5 км горски автомобилен път, който е отразен на стопанските карти като "път в проект".

Обслужващ отделите с №№: 217, 218, 219, 221, 222, 223, 263 с общ запас 80065 куб.м.

За неговото проектиране за заделени около 40000 лева. За изпълнението на този проект се предвиждат средства в размер на 12750000 лв.

10.УПРАВЛЕНИЕ И ОПАЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

На територията на ТП"ДГС-Асеновград" са обособени три охранителни участъка, като границите и големината им са определени със Заповед на директора на стопанството.

По време на теренно-проучвателните работи не са установени големи повреди от гъбни и насекомни вредители, пожари, снеголоми и снеговали, паша и повреди от дивеч.

За поддържане на доброто здравословно състояние на гората е необходимо при възникване на огнища от гъбни и насекомни вредители своевременно да се сигнализира в Горската лесозащитна станция за вземане конкретни мерки и недопускане на щети, както и своевременно изваждане на сухата и паднала маса.

Лесовъдския състав на стопанството е снабден с мобилни свързочни средства.

11.ПРОТИВОПОЖАРНО УСТРОЙСТВО И МЕРОПРИЯТИЯ

Горите в района на ДГС"Асеновград" са в зависимост от пожарен риск са отнесени към пет класа на пожарна опасност

I-ви – с много висока пожарна опасност – това са : иглолистни насаждения и култури растящи на много сухи, сухи и сухо до свежи месторастения; силно съхнещи със суха и паднала маса над 10 %, с ветровални и снеговални петна над 10 %.

широколистни насаждения и култури, силно съхнещи, със суха и паднала маса над 10 %, с ветровални и снеговални петна над 10 % .

II-ри –с висока пожарна опасност, това са : иглолистни насаждения и култури растящи на свежи и свежо до сухи месторастения;насаждения и култури растящи на много сухи, сухи и сухо до свежи месторастения с пълнота до 0,7 (0,75) и височина на дървостоя над 12 метра, насаждения и култури растящи на много сухи, сухи и сухо до свежи месторастения с пълнота над 0,8 (0,75) и височина на дървостоя над 8 - 12 метра.

Широколистни насаждения и култури растящи на много сухи, сухи и сухо до свежи месторастения, с покритие на подлеса над 30 %.

III-ти – средна степен на пожарна опасност – това са : **иглолистни** насаждения и култури растящи на свежо до влажни, влажни, влажно до свежи месторастения; насаждения и култури растящи на много сухи, сухи, сухо до свежи месторастения с височина на дървостоя над 8 - 12 метра, и с пълнота до 0,7 (0,75); насаждения и култури растящи на свежи, свежо до сухи месторастения с пълнота до 0,7 (0,75) и с височина на дървостоя над 12 метра. насаждения и култури растящи на свежи, свежо до сухи месторастения с пълнота над 0,8 (0,75) и с височина на дървостоя над 8 - 12 метра.

Широколистни насаждения и култури растящи на много сухи, сухи, сухо до свежи месторастения с покритие на подлеса под 30 %; насаждения и култури растящи на свежи, свежо до сухи месторастения с покритие на подлесната растителност над 30 %.

IV-ти – ниска степен на пожарна опасност – това са : **иглолистни** насаждения и култури растящи на свежи, свежо до сухи месторастения с пълнота до 0,7 (0,75) и с височина на дървостоя над 8 - 12 метра; насаждения и култури растящи на свежо до влажни, влажни, влажно до свежи месторастения с пълнота до 0,7 (0,75) с височина на дървостоя над 12 метра. насаждения и култури растящи на свежо до влажни, влажни, влажно до свежи месторастения с пълнота над 0,8 (0,75) с височина на дървостоя над 8 - 12 метра; **широколистни** насаждения и култури растящи на свежи, свежо до сухи месторастения с покритие на подлесната растителност под 30 %, насаждения и култури растящи на свежо до влажни, влажни, влажно до свежи месторастения с покритие на подлеса над 30 %.

V-ти - много ниска пожарна опасност – това са : **иглолистни** насаждения и култури растящи на свежо до влажни, влажни, влажно до свежи месторастения с пълнота до 0,7 (0,75) и с височина на дървостоя над 8 - 12 метра; **широколистни** насаждения и култури растящи на свежо до влажни, влажни, влажно до свежи месторастения с покритие на подлеса под 30 %.

В таблицата са дадени съществуващите и предвидени противопожарни мероприятия, както следва :

Горскостопански участъци	Съществуващи				Проектирани					
	ППД (бр.)	Барьерни прегради (км)	Лесокултурни прегради (км)	Минерализовани ивици (км)	Площадки за авиотехника (бр.)	Времени ППД (бр.)	Стационарен наблюдателен пост	Минерализовани ивици (км)	Пътни барieri (бр.)	Предупредителни табели (бр.)
ГСУ “Нар. бани”	1	13,5	48	-	-	-	-	5,5	-	15
ГСУ “Орещец”	-	-	105	5,8	-	1	-	1,1	-	15
ГСУ “Тополово”	-	-	71	29,0	-	1	-	21,0	-	15
ГСУ “Асеновград”	-	5,5	70	28,5	-	1	-	-	-	5
Всичко:	1	19,0	294	63,3	-	3	-	27,6	-	50

- Барьерни прегради

Като такива се ползват пътища и по-големи реки, с обща дължина 19,0 км.

- Лесокултурни прегради

В района на стопанството съществуват 294,0 км. просеки с ширина 10-15 метра, прочистени от суха растителност.

- Минерализовани ивици

Съществуват 63,3 км, а са новопроектирани 27,6 км. От двете страни на пътя и покрай населените места граничещи с горски масиви. Това са незалесени ивици с ширина 3 до 5 метра, където горската покривка е отстранена до минералния почвен слой (маха се чима).

- Санитарни мероприятия покрай пътищата

За да се избегне опасността от пожари, преди приближаването на пожароопасния сезон, е необходимо покрай шосетата и чакълираните пътища тревната растителност да се окосява, изнася и да се почистват леснозапалимите материали, намиращи се на 10-20 м от двете им страни. Предвидените пътища за движение на противопожарната техника са означени на картите за противопожарни мероприятия. Преди началото на пожароопасния сезон е необходимо всички мостове да се преглеждат за тяхната проходимост, както и пътищата - почистване от паднали камъни, скални маси, дървета и др.

-Поставяне на предупредителни табели

Предвидено е да се поставят покрай пътищата, минаващи през горите, както и на местата, определени за почивка, паркиране на коли и палене на огън. За поставяне са проектирани 50 броя предупредителни табели.

- Устройване на противопожарни депа/ППД/

Предвидено е подновяването на противопожарните депа в седалищата на горскостопанските участъци. Предвидено е същите да бъдат дооборудвани. За периода 2010-2020 г. са предвидени 3 броя ППД.

- Организиране на патрулно-наблюдателна служба

Патрулно-наблюдателната служба да се организира под ръководството на директора на стопанството и съответните старши лесничей в горскостопанските участъци. За тази цел стопанството е оборудвано със специализиран противопожарен автомобил.

-Водоизточници за противопожарни нужди

За противопожарни нужди могат да се използват целогодишно: вировете до рибните прагове на р.Чая, язовирите “40-те извора”, “Леново” и другите микроязовири край селата Тополово, Иваново, Долнослав, и др. За бързото достигане и зареждане с вода на противопожарната техника, подстъпите към водоизточниците да се обозначат на терена по подходящ начин.

- Площадки за кацане на авиационна техника

В района на стопанството не са проектирани площадки за кацане на хеликоптер. Проектираните противопожарни мероприятия следва да се изпълнят през първите 2-3 години на предстоящия 10 годишен период.

За всеки ГСУ е разработен план за противопожарно устройство, като са посочени необходимия брой и вид на мероприятията.

БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ И ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ

- Месторастения на лечебните растения, условия, количество и състояние на ресурсите.

Месторастенията на лечебните растения се определят от почвените (типозите месторастения) и климатичните условия, наличието на естествена и изкуствена хидрогравска мрежа, надморската височина, наклона на терена, и други биотични и абиотични фактори.

Абиотичните фактори са свързани с ползуването от горския фонд (сечите), залесяванията, прокарване на нови горски пътища, пашата от дребен и едир домашен добитък, построяването на изкуствени водоеми, сезонното събиране на билки, цвет, горски плодове, добив на сено и др., които в своята съвкупност дават пряко или косвено отражение върху популациите от лечебни растения.

Точна количествена оценка за ресурсите от популациите на лечебните растения в представения по долу списък не може да се даде, поради липса на изготвена методика

за наблюдението и оценката им. Поради тази причина ресурсите са категоризирани в три степени – ограничено използвани, използвани и максимално използвани, конкретизирани за всеки вид посочен в списъка, въз основа на което е получена приблизителна оценка посочена в глава VI на настоящата обяснителна записка. В заключение, състоянието на популациите от лечебни растения на територията на стопанството се преценява, като добро и с някои застрашени от изчезване местни видове.

- Списък на лечебните растения в района, според хорологичния атлас на лечебните растения в Република България.

Багрилно подрумиче – *Anthemis tinctoria* – многогодишно тревисто растение с късо, вертикално, кафяво коренище. Расте из храсталачни, тревисти, пясъчливи и каменисти места, и като заплевител в посевите . Светлолюбив ксерофит. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Блян – *Hyoscyamus niger* - двугодишно /рядко едногодишно/ растение с дебел вретеновиден корен. Расте по сметища, буренливи места, край сгради , пътища, изоставени зеленчукови градини и терени, които обилно се наторяват с естествен тор. Използва се в билколечението.

Боянка – *Erysimum diffusum* - двугодишно или многогодишно тревисто растение. Расте по сухи тревисти и каменисти места върху силикатни и варовити терени в разредени съобщества на космат дъб, келяв габър и мъждрян. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Бръшлян - *Hedera helix* – вечнозелено увивно или пълзящо растение, с хватателни коренчета по стъблата. Среща се из цялата страна. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Бударица - *Galeopsis odoratum* - едногодишно растение. Расте по умерено влажни тревисти и каменисти места в разредни гори, сечища и като плевел из нивите. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Бял оман – *Inula helenium* - многогодишно тревисто растение. Расте из влажни тревисти и храсталачни места в покрайнините на горите и покрай потоци и реки. Използва се във фитотерапевтичната практика и хранително-вкусовата промишленост.

Бял пелин – *Artemisia alba* – ароматичен полухраст с характерна миризма. Расте по сухи, ветровити, скалисти, често силно ерозирани терени. Популациите биват напълно унищожавани при залесителни мероприятия.

Бяла върба – *Salix alba* – едnodомно , високо до 25-30 м.дърво с широка корона и надлъжно напукана кора. Расте по влажни и блатисти места, край потоци, реки, блата и водоеми, заедно с тополи и други видове върби. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Влакнест равнец – *Achillea millefolium var.setacea* – многогодишно тревисто растение. Расте из ливади и пасища, каменисти и тревисти места, изоставени ниви, край пътища и селища, и вторично като заплевител в посеви. Използва се в билколечението.

Влакнесто изсипниче- *Herniaria hirsuta* – едногодишно или многогодишно / по изключение многогодишно / растение. Расте по пясъчливи и каменисти места в низините и предпланините. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Гинер- *Oenothera lamarckiana* - двегодишно тревисто растение. Расте из пустеещи площи край селища, пътища и деградирани пасища.

Голо изсипливче- *Herniaria globra* – едногодишно или многогодишно растение. Расте по пясъчливи, тревисти и скалисти места. Използва се във фитотерапевтичната практика

Голяма телчарка - *Polugala major* - многогодишно тревисто растение. Расте по ливади, тревисти места и храсталаци, по-често на варовити терени. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Горска съсънка- *Anemone sylvestris* – многогодишно тревисто растение. Заstraшен вид. Расте по сухи тревисти и каменливи места, предимно на варовик, в равнините, предпланините и планините. Пополацийте са с добра плътност. Размножда се със семена. Има дори възобновителни възможности.

Грахова глушина – *Vicia pisiformis* – многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Расте из храсталаци и светли гори върху сиви, светлосиви и тъмносиви горски почви. Размножава се със семена. Има добри размножителни възможности.

Група обикновенни менти – *Mentha spicata complex* – многогодишни растения с надземни и подземни коренища. Среща се по влажни тревисти места край реки и завлатени места, в низините и планините. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Гръцка ведрица – *Fritillaria graeca* – многогодишно луковично растение. Рядък вид. Балкански ендемит. Расте по скалисти и каменливи тревисти места- пасища, горски поляни и храсталаци в широколистни, смесени и по-рядко в иглолистни гори. Размножава се със семена и вегетативно.

Давидов мразовец - *Colhium dawidowii* - многогодишно луковично растение. Заstraшен български ендемит. Расте по сухи варовити припеци в предпланинския пояс. Размножава се вегетативно и с луковици. Възобновява се слабо.

Див рожков – *Cercis siliquastrum* - храст или ниско дърво. Рядък вид. Расте на каменливи и припечни терени с бедни сухи и варовити почви до 500 м. н.в. На ограничени площи образува самостоятелни съобщества. Размножава се със семена. Възобновява се трудно.

Дива тиква – *Bryonia alba* - многогодишно тревисто едnodомно / рядко двудомно / растение с грудковидно задебелен, жълтеникаво-белезникав корен. Расте из храсталаци и край пътища, предимно по влажни местообитания, из ниви и синори до 1000 м. н.в. Отровно. Използва се във фитотерапията, само под лекарски контрол.

Драка – *Paliurus spina-christis* - силно разклонен трънлив храст. Расте по тревисти, каменисти и припечни склонове, по хълмове, предимно на варовити терени. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Дяволска уста – *Leonurus cardiaca* - многогодишно тревисто растенвие с вдървеняло коренище. Среща се като рудерално растение, еденично или образувано по големи групи край селища, буница, пътища, синори, сред храсталаци, пасища и горски поляни. Използва се вофициалната и народната медицина.

Еньовче – *Galium verum* - многогодишно тревисто растение, с дълго разклонено коренище. Расте по умерено сухи или умерено влажни места из ливади и пасища, често в нарушен дървостой, в горски поляни, покрай пътища. Използва се в народната медицина.

Жерардова драка – *Vupleurum gerardi* - едногодишно тревисто растение. Рядък вид. Расте по сухи тревисти и каменливи места, редки храсталаци, синори и крайпътни терени в равнините и по склонове на планините. Размножава се със семена. Има добри възобновителни възможности.

Жълтурче - *Ranunculus ficaria* - многогодишно тревисто растение. Расте по влажни ливади, из храсталаци и широколистни гори. Сенкоиздържлив вид, с известно предпочитание къмразсветлените места. Използва се в народната медицина.

Залист - *Ruscus aculeatus* - вечнозелено храстовидно растение с разклонено стъбло. Расте из храсталаци и разредени просветлени нискоствъблени гори. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Камшик – *Agrimonia eupatoria* - многогодишно растение. Расте из храсталаци, в ливади и пасища, край горски пътеки в цялата страна. Събира се надземната част. Използва се в официалната и нагодната медицина.

Кавказка копривка – *Celtis caucazica* - дърво или храст. Рядък вид. Обитава сухи скалисти и припечни терени. Среща се поединично из храсталаците в долната лесорастителна зона. Размножава се със семена и вегетативно. Възобновява се сравнително бавно.

Козя брада – *Rumex acetosella* - двудомно растение. Расте по сухи и умерено влажни тревисти места, из орници, ливади, по ж.п. насипи, край пътища, гори и реки. Използва се в билколечението и народната медицина.

Кукувича прежда – *Cuscuta europaea* - едногодишно безхлорофилно растение, увиващо се около гостоприемника и прикрепващо се към него. Паразитира по тревисти растения и храсти. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Кълбест салеп – *Orchis gloriosa* - многогодишно тревисто растение с грудковидни корени. Рядък вид. Расте по влажни планински ливади и редки храсталаци. Размножава се със семена и вегетативно.

Лечебна комунига – *Melilotus officinalis* - двугодишно растение. Расте по влажни тревисти места в границите на естествената растителност или по нарушени терени край пътища и селища, в низините и предпланините до 800 м. н.в. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Лечебно сапунче – *Saponaria officinalis* - многогодишно растение с пълзящо коренище. Расте по каменисти и чакълести места край реки, по диги на канали и други. Използва се в билколечението.

Лечебно птиче просо – *Lithospermum officinale* - многогодишно тревисто растение. Расте на слабо сенчести или открити тревисти и храсталачни места, върху умерено влажни, с неутрална до основна реакция почви. Използва се в официалната и народната медицина.

Луличка – *Linaria vulgaris* - многогодишно тревисто растение с вретеновиден корен. Расте по тревисти места край пътища и орници, в храсталаци, разредени горички, като плевел в окопни култури. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Малина – *Rubus idaeus* - полухраст с изправени вдървенели стъбла. Расте из храсталаци и като подлес в широколистни и иглолистни гори. Понякога формира самостоятелни съобщества в сечища, пожарища, край пътища и други. Използва се във фитотерапевтичната практика, като суровина в хранително-вкусовата промишленост и в домакинството за производство на сиропи, сладка, конфитюри и други.

Маточина – *Melissa officinalis* - многогодишно тревисто растение с многобройни стъбла. Расте най-често край населени места, огради, гробища, пътища и в разредни храсталаци и горски поляни. Привързана е към умерено влажни, добре проветрени месторастения с богати почви. Използва се в парфюмерията, народната медицина, пчеларството.

Мехунка – *Physalis alkekengi* - многогодишно тревисто растение. Расте из сенчести храсталаци и по влажни местообитания. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Мъждрян – *Fraxinus ornus* - храст или дърво. Среща се доста често в страната. Расте по каменисти слънчеви склонове. Видът е силно пластичен. Издържа добре засушаванията, понася засенчванията и е непридирчив към почвените условия. Често формира самостоятелни съобщества. Кората се използва във фармацевтичната промишленост.

Наумка – *Cynoglossum officinale* - двегодишно тревисто растение. Расте по сухи тревисти, храсталачни и каменисти места в низините и планините в цялата страна. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Обикновен гръмотрън - Невестин език - *Ononis arvensis* - многогодишно тревисто растение. Расте по влажни ливади, по пясъци край реки, в покрайнините на гората и из храсталаци на добре осветени места. Вторично се среща като заплевител из ниви, лозя, зеленчукови и овощни градини. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Обикновен киселец – *Rumex acetosa* - многогодишно двудомно растение. Расте по влажни поляни, ливади и тревисти места из цялата страна. Използва се в народната медицина, фитотерапевтичната практика и като зеленчук в свежо или преработено състояние.

Обикновена шипка - *Roza canina* - храст с дъговидно извити клони. Расте из храсталаци, тревисти терени, покрай речни тераси и потоци, по синори и пустеещи селскостопански земи, в покрайнините на горите. Използва се във фитотерапевтичната практика, хранително-вкусовата промишленост, народната медицина, при домашно производство на сиропи, мармалади и други.

Омайниче – *Geum urbanum* - многогодишно тревисто растение. Среща се из цялата страна. Расте из храсталаци, по сенчести места в покрайнините на горите, по поляни край селища, по изоставени места. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Паричка - *Bellis perennis* - многогодишно тревисто растение. Расте из влажни ливади, тревисти и храсталачни места, като елемент от естествената растителност. Използва се в билколечението.

Пача трева - *Polygonum aviculare* - едногодишно тревисто растение. Расте като плевел в посевите и по тревисти места край селища, по синорите и пътища до 12000м. н.в. Използва се във фитотерапевтичната практика, народната медицина и за оцветяване.

Пиперче – *Persicaria hydropiper* - едногодишно растение. Расте по влажни, мочурливи места край езера, реки, канали, както и като плевел в оризища, окопни култури и зеленчукови градини. Използва се във фитотерапевтичната практика, народната медицина и хранително-вкусовата промишленост / като оцветител/. Медоносно и фуражно растение.

Полски хвоц – *Eguizetum arvense* - многогодишно тревисто спорово растение. Расте край реки, потоци, често като плевел в градини, ливади, необработени места и ниви. По-рядко в сенчести гори. Използва се във фитотерапевтичната промишленост.

Полско птиче просо – *Lithospermum arvense* - едногодишно или двугодишно тревисто растение с прости власинки. Расте като плевел сред посеви, тревисти места из цялата страна. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Поточарка – *Nasturtium officinale* - многогодишно растение. Среща се край язовири, водоеми, потоци, реки и езера в низините и планините. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Пчелинок – *Marrubium vulgare* - многогодишно тревисто растение. Расте по сухи тревисти, буренливи и каменливи места, край пътища и рудерализирани терени. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Пълзящо прозорче – *Potentilla reptans* - многогодишно тревисто растение. Расте по тревисти места край селища, из долове, край реки и потоци. Използва се във фитотерапевтичната практика и народната медицина.

Ракита – *Salix purpurea* - еднодомен храст, висок до 5-6 м. Расте край реки и потоци. Образува малки храсталачни групировки, самостоятелно, или с други видове върби. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Рани лист – *Betonika officinalis* - многогодишно растение. Среща се във всички части на страната до 1500м. н.в. Расте по тревисти и храсталачни места в горите, единично или на малки групи. Светлолюбив сенкоиздържлив ксеромезофит.

Росопас – *Fumaria officinalis* - едногодишно тревисто растение. Расте из храсталаци, угари и като плевел в градини, лозя и окопни култури. Светлолюбив, студоустойчив мезофит. Използва се във фитотерапевтичната практика. Употребява се само под лекарски контрол.

Обикновен глог – *Crataegus monogyna* - бодлив храст. Среща се из цялата страна до към 1500 м. н.в. Расте из храсталаци и гори. Умерено светлолюбив мезофит. Използва се в официалната и народната медицина.

Обикновен дрян – *Cornus mas* - храст с кафявозеленикави клони. Расте разпръснато или групово в смесени, главно дъбови гори, където се явява като подлес, както и из храсталаци и скалисти склонове върху различни почви. Използва се във фитотерапията.

Обикновена леска - *Corylus avellana* - формира самостоятелни съобщества-храсталаци, на мястото на изсечени или унищожени гори. Среща се и като подлес в дъбови и габъррови гори. Търпи изсичане, при което се формират нови гнезда от многобройни млади стъбла.

Обикновен пелин – *Artemisia absintium* - многогодишно тревисто ароматично растение. Отровно. Расте из храсталаци в покрайнините на горите, по тревисти и каменисти места или като заплевител в градини и лозя. Използва се във фитотерапевтичната практика. Употребява се само под лекарски контрол.

Обикновен риган – *Origanum vulgare* - многогодишно тревисто растение. Среща се из цялата страна. Расте из храсталаци, изредени гори и горски поляни от низините до 2000 м. н.в. Използва се в парфюмерията и фитотерапията.

Седевче – *Ruta graveolens* - многогодишно тревисто растение или полухраст. Застрашен вид. Расте по сухи и каменисти места до 500м. н.в. Среща се еднично, но образува и самостоятелни съобщества. Размножава се със семена. Запасите в природата намаляват, поради нарушаване на баланса между събиране на дрога и възобновяване на вида.

Смрадлика – *Cotinus coggygria* - храст, рядко ниско дърво. Расте по сухи и каменисти почви из храсталаци и дъбови гори в равнините и предпланинските райони, предимно върху варовици. Образува самостоятелни съобщества на мястото на унищожени дъбови и други гори. Използва се във фитотерапевтичната практика, парфюмерията и като багрило.

Синя жлъчка – *Cichorium inthybus* - многогодишно тревисто растение. Среща се из цялата страна. Расте по ливади, изоставени и буренливи места край селища, пътища, ж.п. линии, като плевел в градини, лозя и окопни култури до около 1000м. н.в.

Сърпец – *Serratula bulgarica* - многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Балкански ендемит. Расте по влажни и тревисти места в низините и равнините. Размножава се със семена. Интензивното земеделие затруднява възобновяването на вида.

Теснолистен живовляк – *Plantago lanceolata* - многогодишно тревисто растение със силно разклонено коренище. Расте из ливади, пасища, по сухи и умерено влажни, тревисти и пясъчливи места, край пътища, като плевел в градини, лозя и окопни култури. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Трънка – *Prunus spinosa* - храст със сипно разклонено стъбло. Расте из храсталаци, по синори, пустеещи места, по пътища, в покрайнините на дъбови гори. Дребноплодно растение. Понякога образува самостоятелни храстови съобщества. Използва се във фитотерапевтичната практика.

Урумово лале – *Julipa urumoffii* - многогодишно луковично растение. Застрашен вид. Български ендемит. Расте върху суха каменлива почва с плитка варовита скална основа

до 700м. н.в. Среща се еденично в проредените храстологични съобщества. Размножава се със семена и вегетативно. Възобновява се слабо.

Хвойна – Juniperus communis - вечно зелен храст с изправени или разположени по повърхността на почвата клони. Расте в предпланините на цялата страна. Среща се в подпояса на широколистни и смесени гори и сечища. Събират се плодчетата през есента. Използват се в официалната и народната медицина и в парфюмерията.

Храсталачна глушина – Vicia dumetorum - многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Расте из гори и храсталаци върху излужени и оподзолени черноземни, сиви тъмносиви и кафяви горски почви от рвините до иглолистния пояс. Представен е с еденични екземпляри. Размножава се със семена.

Хьофтианово часовниче – Erodium hoefftianum - едногодишно или двугодишно растение. Рядък вид. Расте по сухи, тревисти и захрастени места с различни типове почви от низините до буковия пояс. Среща се като еденични екземпляри или малки популации. Размножава се със семена.

Червен хидизариум – Hedyzarium tauricum - многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Включен е в европейския списък на редките, застрашени и ендемични растения в раздел “рядък”. Расте по сухи и каменливи склонове, на типични и излужени карбонатни черноземи с ниско съдържание на влага. Популациите са малки и разредени. Размножава се със семена и вегетативно. Образува малко плодове. Семената кълнят много бавно.

Черен бъз – Sambucus nigra - разклонен храст или дърво. Расте по влажни сенчести места край реки и потоци, почти винаги в близост до населените места, върху богати и влажни почви. Използва се във фитотерапията.

Черен пилин – Artemisia vulgaris - многогодишно тревисто растение с характерна силна миризма. Расте по изоставени и затревени терени край селища, пътища, ж.п. линии или из изредени гори и храсталаци. Използва се във билколечението.

Черен оман – Symphitum officinale - многогодишно тревисто растение. Расте по влажни, замочурени ливади, заливни места край реки и потоци. Използва се във фитотерапията.

Черна боровинка - Vaccinium myrtillus - дребно храстче, със силно разклонено стъбло и ръбести зелени клони. Расте във светли иглолистни, широколистни гори и храсталаци. Събират се листата и плодовете, като се използват в официалната и народната медицина.

Чернокуче грозде – Solanum nigrum - едногодишно тревисто растение. Расте по изоставени буренливи необработени места и градини, край пътища, огради и като плевел и бурен в цялата страна. Използва се в билколечението и народната медицина.

Черноморска ведрица – Fritillaria pontica - многогодишно луковично растение. Рядък вид. Български субендемит. Расте в гори и храсталаци, по горски поляни и тревисти места, както на варовит, така и на силикатен терен. На места популациите са със сравнително добра численост.

Чобанка – Petasites hybridus - многогодишно тревисто двудомно растение. Расте по влажни, каменливи, песъчливи, тревисти и крайречни места. Използва се във фитотерапията.

Широколистен живовляк – Plantago major - многогодишно тревисто растение. Расте по влажни, тревисти, песъчливи и наводнени места, край реки, блата, изкопи, край пътища и сечища. Използва се във фитотерапията.

В района на стопанството се срещат и следните видове диворастящи гъби;

Сърнела – Marolepiota procera. Младите гъби са яйцевидни, по-късно плоски с изпъкнало връхче, белезникавокафяво, покрита с кафяви люспи. Плодовито месо-тънко, бяло, при старите гъби кожесто. Пластинките са гъсти, крехки и тънки. Пънчето е високо цилиндрично и твърдо. Расте през юни-ноември.

Манатарка - Boletus edulis. На цвят е белезникава до тъмнокафява, плодовото месо е твърдо, дебело, бяло, тръбичките бледожълти до жълтозелени. Пънчето бухалковидно, светлокафяво, с бяла релефна мрежа по повърхността. Расте във широколистни и иглолистни гори през юли-септември. Има отровен двойник- Дяволската гъба.

Пачи крак – Шапката при младите е изпъкнала, по-късно вдлъбнага, фуниевидна, бледожълта до жълто-оранжева, гладка или нагъната отгоре. Ръбът е дебел вълнообразен, често насечен. Плодовото месо е дебело, леко жилаво, жълто с жилки по пънчето. Расте през юни-ноември.

Рижика – Laktarius deliciosus. Шапката е плоско изпъкнала, вдлъбната в средата /фуниевидна/, оранжево червена, с ивици. Ръбът е вълновиден. Плодовото месо е дебело, твърдо, оранжево. При нараняване позеленява и отделя оранжев сок. Пластинките са тънки, крехки, оранжеви. Расте в иглолистни и смесени гори през юли-ноември. Двойник- лъжлива млечница.

Кладница – Pleurotus ostreatus. Шапката е изпъкнала, по-късно разперена странично върху пънчето. Оловносива, сивокафява на цвят, гладка. Ръбът е дебел, повдигнат навътре целокраен. Плодовото месо – дебело, бяло. Пластинките са бели или сиво бели. Пънчето късо, плътно, бяло. Расте върху дървета на туфи през май-декември. Култивира се и има много разновидности.

Според възприетите три категории на застрашеност на видовете в “Червена книга на България”, на територията на ДГС “Асеновград” се срещат както следва:

а/ Изчезнали растителни видове - няма

б/ Застрашените от изчезване растителни видове са следните:

Венерина обувка /венерино пантофче/, *Suipedium calceolus* L. - реликт;

Розов божур /самовилски божур/, *Paeonia mascula* /L./ Mill.;

Скална гъшарка, *Arabis nova* Vill.;

Тракийска овчарска торбичка, *Capsella thracica* Vel. - български ендемит;

Седефче, *Ruta graveolens* L.;

Копъровиден тургениопсис, *Turgeniopsis foeniculacea* /Feuzl./ Boiss. - терциерен реликт;

Теснолистен ручейник, *Sium sisarum* L.;

Родопско омразниче, *Onosma thodoraea* Vel. - балкански ендемит;

Тракийски лопен, *Verbascum thracicum* Vel. /*V. ovalifolium* I.Donn subsp. *thracicum* / Vel./

Murb/ - български ендемит;

Блатен телиптерис, *Thelypteris palustris* Schott. /*Nephrodium thelypteris* /L./ Desv./;

Режеш кладуим, *Cladium mariscus* /L./ R.Br.;

Родопско лале, *Tulipa rhodoraea* Vel. - български ендемит;

Веленовскиев рожец, *Cerastium velenaskyi* Hayek - български ендемит;

в/ Редките видове растения са следните:

Оливиеров минзухар, *Crocus olivieri* I. Gay.;

Пълзяща гудиера, *Goodyera repens* /L./ R. BR. - реликт;

Обикновена кандилка, *Aquilegia vulgaris* L.;

Кичест блатник, *Caltha polypetala* Hochst.;

Халерово котенце, *Pulsatilla halleeii* /All./ Willd.;

Жълта водна роза /бърдуче/, *Nuphar lutea* /L./ Sibth. Et Sm.;

Стрибърниев игловрѝх, *Alyssum stribrnyi* Vel. - балкански ендемит;

Туфест игловръх, *Alyssum pulvinare* Vel.;

Етненска тлъстига, *Sedum aethense* Tineo.;

Жлезист гръмотрън, *Ononis adenotricha* Boiss.;

Едножилков лен, *Linum uninerve* /Roch./ Borb.;

Тритичинков надводник, *Elatine triandra* Schkuhr.;

Блатна лудвигия, *Ludwigia palustris* /L./ Elliot.;

Жерадова урока, *Bulpleueum gerardi* All. /B.australe Joed./;

Гръцки кимион, *Carum graecum* Boiss. Et Heldr. - балкански ендемит;

Ръбестостъблен воден морач, *Oenanthe angulasa* Griseb.;

Хилядолистен воден морач *Oenanthe millefolia* Janka /O.Bulgarica Vel./ - български ендемит;

Панчичева пищялка, *Angelica pancicii* Vand. - балкански ендемит;

Влакнеста самодивска трева, *Peucedanum vittijugum* Boiss. - балкански ендемит;

Загърличев срамник / планински лазерпициум/ , *Laserpitium siler* L.;

Мечо грозде / диви черешки/ *Arctostaphylos uva-ursi* /L./ Spreng. /*Arbutus uva-ursi* L./;

Северница, *Samolus valerandii* L.;

Турски червен кантарион, *Centarium turcicum* /Vel./ Ronn. ex Fritsch;

Родопско еньовче, *Galium rhodopeum* Veb. - балкански ендемит;

Жлезиста полска белоочица, *Buglossoides glandulosa* /Vel./ R.Fern. /*Lithospermum glandulosum* Vel./;

Разнолисто омразниче, *Onosma heterophylla* Griseb.;

Игликова айважива, *Alkanna primuliflora* Griseb.;

Стрибърниева айважива, *Alkanna stribnyi* Vel. - балкански ендемит;

Николова мащерка, *Thymus nikolovii* /Deg. et Urum./ Stoj. Et Stef.;

Фривалдскиев пчелинок, *Marrubium friwaldskyanum* Boiss. /M.velutinum auct./ - български ендемит;

Балкански ранилист, *Stachys balcanica* Ball. - балкански ендемит;

Лудо биле, *Atropa belladonna* L.;

Линдерния, *Lindernia procumbens* /Krocr./ Philox.;

Поречолистен лопен, *Verbascum roripifolium* /Hal./, I.R.Ferguson /*Celsia roripifolia* Hal./ - балкански ендемит;

Декоративен лопен, *Verbascum decorum* Vel. - български ендемит;

Живениче, *Scrophularia laciniata* Waldsf. et Kit.;

Нейчево великденче, *Veronica austriaca* L. subsp. *neicevii* /Deg./ D Peev - български ендемит;

Крумово великденче, *Veronica chamaedrys* L. subsp. *Krumovii* D. Peev - български ендемит;

Родопска горска майка, *Lathraea rhodopaea* Dingler - балкански ендемит;

Влакнест стражник, *Acanthus spinosus* L. /*A.hirsutus* L./;

Родопски силивряк, *Haberlea rhodopensis* Friv. - балкански ендемит;

Планинска дялянка, *Valeriana montana* L.;

Родопска самогризка, *Scabiosa rhodopensis* Stoi. Et Stef. - балкански ендемит;

Ператска морина, *Morina persica* L.;

Румелийски трахелиум, *Trachelium jacquinii* /Sieber/ Boiss. /*Diosphaera jacquinii* /Siebee/ Buser/ - балкански ендемит;

Тракийски магарешки бодил, *Carduus theacicus* Vel. /*C. hamulosus* Ehrh var. *tracicus* /Vel/ Stoj. et Stef./ - български ендемит;

Родопски магарешки бодил, *Carduus rhodopaeus* Vel. - български ендемит;

Тракийски равнец, *Achillea thracica* Vel. /*A.filipendulina* Lam. Var. *thracica* /Vel./ Stoj et Stef./ - български ендемит;

Стрибърниева козя брада, *Trogopogon stribrnyi* Hayer - български ендемит;
Урумов кривец, *Chondrilla urumovii* Deg. - български ендемит;
Персийски крайспорник, *Cheilanthes persica* /Bory/ Mett ex Ruhn;
Венерин косъм, *Adiantum capillus - veneris* L.;
Червеникав схьонус, *Schoenus ferrugineus* L.;
Пунктирана острица, *Carex punctata* Gaud.;
Издута водна леща, *Lemna gibba* L.;
Издънкова мерендера, *Merendera sobdifera* C.A.Mey. /*Colchicum soboliferum* Stef./;
Родопска мерендера, *Merendera Rhodopaea* Vel. /*Colchicum atticum* Stef./ - български ендемит;
Гръцка ведрица, *Fritillaria graeca* Boiss. Et Sprun. - балкански ендемит;
Черноморска ведрица, *Fritillaria pontica* Wahl. - български субендемит;
Източна /нежна/ ведрица, *Fritillaria orientalis* Adams /*F.tenella* Bieb./;
Стрибърниева ведрица, *Fritillaria stribrnyi* Vel. - балкански ендемит;
Родопска мишовка, *Minuartia rhodopaea* /Deg./ Roz. Et Ruzm. /*Alsine bosniaca* Beck. Var. *rhodopaea* Deg./ - български ендемит;
Стрибърниев карамфил, *Dianthus stribrnyi* Vel. /*D. moesiacus* Vis. et Panc. Subsp. *Stribrnyi* /Vel./ Stoj. et Acht./ - балкански ендемит;
Зеленикаво плюскавиче, *Silene chlorantha* /Willd./ Ehrh.;
Средиземноморски шпорец, *Delphinium halteratum* Sibth. et Sm.;
Изправеноплодна злина, *Barbarea steicta* Andez.;
Фривалдскиев зановец, *Chamaecitissus frivaldszryanus* /Deg./ Kuzm. - български ендемит